

W P E N O T T E

jubiläumuitgave

14 APRIL 2002

Beste donateurs,

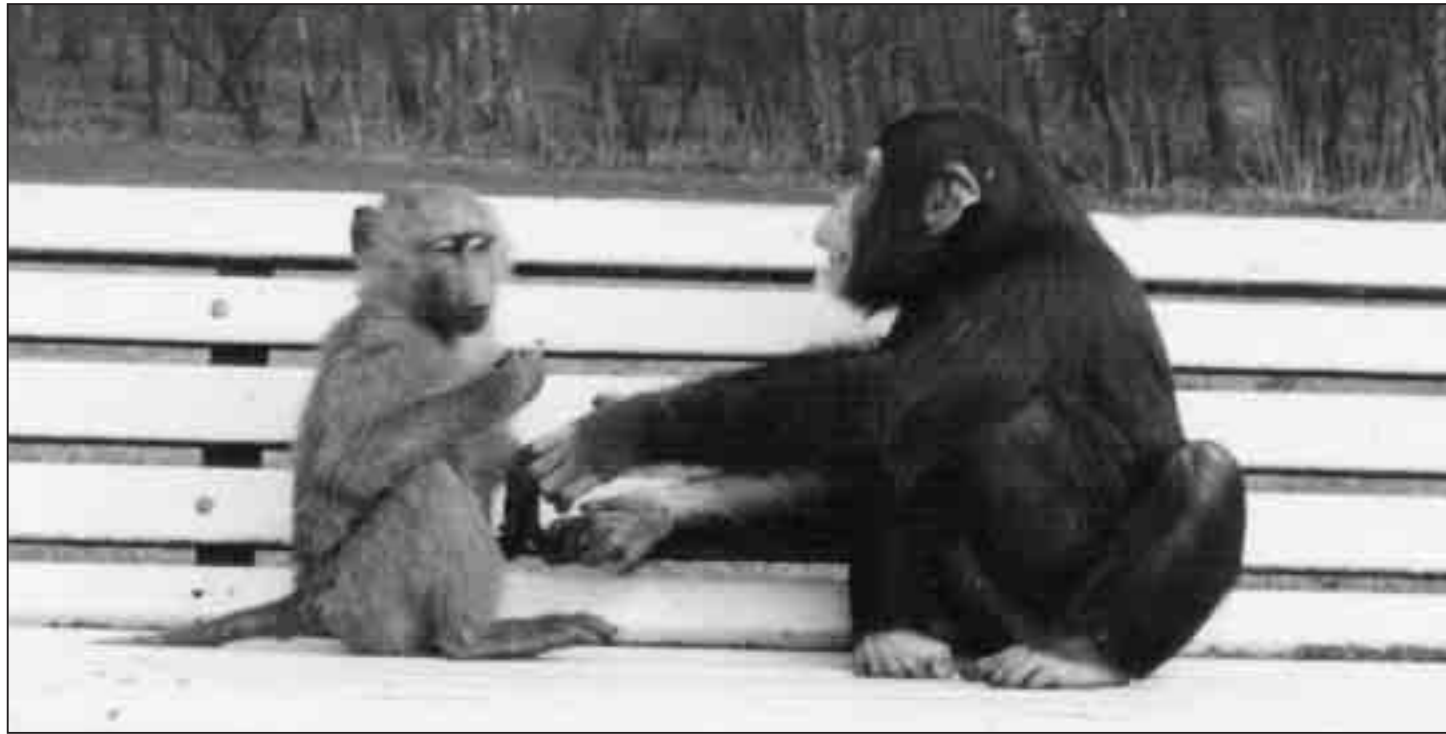
Stichting AAP bestaat 30 jaar. En een enkele keer – als het allemaal niet zo meezit – vraag ik me af, of ons werk nog altijd zinvol is. Maar aan de andere kant: hoe zou het gesteld zijn met wet en regelgeving, en met al die duizenden kansloze dieren zónder de inzet van een organisatie als Stichting AAP? Okko en Riga Reussien waren de bevolgen initiatiefnemers van AAP.

De aanvoer van dieren was enorm en de overvolle kooien werden noodgedwongen verplaatst van de achtertuin naar een oude bloemenkas. Een doorbraak was de verhuizing naar Almere. Het werk van AAP werd steeds meer bekend – vooral dankzij TROS-Dierenmanieren – maar er was nog steeds een voortdurend tekort aan geld. De weken hadden daarom zeven werkdagen en een dag onwaarschijnlijk veel werkbare uren. Dubbeltjes werden meerdere malen omgedraaid.

De goede dingen uit die beginjaren hebben we behouden maar de organisatie heeft meer structuur gekregen. Dat moet ook wel met meer dan 60 werknemers, heel veel vrijwilligers, acht verschillende gebouwen en zeer uiteenlopende huisvestingsvormen. Toch is er nog steeds veel te doen. Het centraliseren van de opvang in Europa, de Europese regelgeving omtrent exoten en ons Spaanse project Primadomus. Is ons werk nog zinvol? Volgens mij wel!

Vriendelijke groeten,

David van Gennep
directeur Stichting AAP

Andere tijden, toen Okko en Riga nog met de apen in het Amsterdamse bos gingen wandelen, midden jaren '70

Riga met de pas gearriveerde grivet Tatters, 1995

In 1993 ontvingen Okko en Riga een Koninklijke onderscheiding voor hun steun aan uitheemse dieren

Eigenlijk hadden we nooit het plan een opvangcentrum op te richten. Het begon allemaal toevallig, toen mijn inmiddels overleden man Okko Reussien in verband met zijn werk bij Artis kwam. Hij trof daar een totaal gestresst doodshoofdaapje aan, waarvoor in het apenbestand geen plek was. Okko's formidabele kennis van dieren was bij iedereen bekend en het was daarom geen punt hem dit aapje mee te geven. Zo kon het dier in een rustiger omgeving kalmeren.

In die tijd, eind jaren '60, was het houden van uitheemse dieren niet ongebruikelijk en al snel zaten er veertien apen in ons rijtjeshuis in Amstelveen. Het waren moeilijke tijden; de rekeningen van leveranciers liepen soms angstwekkend hoog op. Lady, de kleuterchimpansee, besloot daar wat aan te doen. Ze ontsnapte, verdween over een paar tuinhekken en kwam weer terug met een halve Edammer kaas

die zij een paar huizen verderop uit de keuken had meegenomen. Die burens waren niet blij.

De stroom dieren hield niet op, en het rijtjeshuis werd te klein.

Dankzij een geslaagde handtekeningactie kregen we de beschikking over een voormalige anjerkas op de grens van Aalsmeer. Met meer dan 200 apen en andere uitheemse dieren verhuisden wij in 1977 naar de Legmeerdijk. Dat de verhuizing net in een weekje hittegolf viel was nauwelijks een bezwaar.

Maar ook de Legmeerdijk werd na 20 jaar te klein. Dus verhuisden we nog een keer, naar Almere.

En hier kunt u met eigen ogen zien dat deze plek ons alle mogelijkheden biedt om professioneel voor de ons toevertrouwde dieren te zorgen. Zonder de hulp van alle medewerkers en donateurs van nu en vroeger was dit allemaal niet mogelijk geweest.

Riga Reussien
medeoprichtster Stichting AAP

De opening van het terrein in Almere, augustus 1996 met Erica Terpstra

Dankzij het televisieprogramma 'De Uitdaging' van Angela Groothuizen, kon in 1996 onze tropische kas gebouwd worden

WETGEVING

1975
CITES¹-verdrag
opgesteld1977
Wet BUD²
in Nederland1984
Nederland
ondertekent
CITES-verdrag1995
Wet BUDEP²¹ Convention on International Trade in Endangered Species
² Wet Bedreigde Uitheemse Dieren (in 1995: En Planten)

Een beknopte terugblik op 30 jaar opvang

Bijzondere dieren blijven fascineren

Al tijdens de bloeitijd van de VOC ontdekten mensen in den verre onbekende dieren en bijzondere planten. Maar kijken was niet genoeg; de handelaren brachten – tegelijk met specerijen – aapjes en papegaaien mee terug. De gevolgen van deze fascinatie voor bijzondere dieren zorgen tot op de dag van vandaag voor schrijnende situaties.

Toen Okko en Riga Reussien in 1967 hun eerste aapje opvingen, merkten ze dat een aap als huisdier heel gewoon was. Er was nog geen wet die het houden van apen en andere uitheemse dieren bij particulieren verbood. Java- apen en lampongapen kwamen in groten getale mee met verlofgangers uit voormalig Oost-Indië. Surinaamse immigranten namen hun doodshoofdaapje mee, omdat ze het diertje dat zo leuk in de achtertuin speelde niet aan zijn lot wilden overlaten. En talloze apen uit Belgisch Kongo kwamen via België

“(OUD-)MEDEWERKERS OVER AAP”
‘Rolstaartbeer Gooffy woonde in Amstelveen in een soort houten kast, achter de chimpansees. Hij zag er uit alsof hij stokoud was. Maar hoe lief en aardig hij ook leek, er gingen altijd veel waarschuwingen aan vooraf als je zijn verblijfje wilde schoonmaken. Leek mij wat overdreven; het dier lag altijd te slapen en deed geen vlieg kwaad. Totdat Gooffy vond dat ik op een verkeerd tijdstip zijn kooi kwam verschonen. Hij gaf een enorme gil en stootte met duvel en geweld op me af. Gelukkig ging het net goed, maar ik heb er altijd een heilig ontzag voor rolstaartberen aan over gehouden.’

in Europa terecht. De Antwerpse vogeltjesmarkt was berucht; daar waren volop apen te koop. In de jaren '70 realiseerde een groot aantal landen dat het zo niet langer kon. De levendige handel bedreigde veel diersoorten met uitsterven. In 1975 sloten ongeveer 80 landen het CITES-verdrag, waarmee de invoer en bezit van uitheemse dieren beperkt werd. Nederland ondertekende dit verdrag pas in 1984, maar voerde in 1977 wel de verdergaande wet op Bedreigde Uitheemse Diersoorten (BUD) in, die de invoer en het bezit verbood. Deze wet zorgde voor dramatische tafereelen op het vliegveld, omdat veel immigranten helemaal niet hadden begrepen dat ze hun geliefde huis-

“(OUD-)MEDEWERKERS OVER AAP”
‘In Amstelveen was een kleine chimp, Chico. Als je 's ochtends het huis binnenkwam, hoorde je hem al blèren dat hij de kooi uit wilde. Pas rond theetijd mocht hij de kooi uit, en dan terroriseerde hij ook meteen de hele boel. Ik heb altijd het idee gehad dat hij uitkeek naar dat uurtje, al was het alleen om mij weer te grazen te nemen. We moesten om de beurt de wacht houden bij de deur naar de kamer van Okko, want anders brak Chico alle waardevolle spullen die daar stonden. Maar dat was met gevaar voor eigen leven! Eerst was hij poeslief. Dan kwam ie vriendelijk bij je zitten, kusjes geven en vlooiën, maar ineens was de aardige bui over en zette hij zijn tanden vól in je vingers. Of hij kwam met een spurt aanrennen om zijn tanden in je kuit te zetten. Nee, Chico zal ik niet gauw vergeten...’

dier niet mochten meenemen. Voor Stichting AAP, officieel opgericht op 14 april 1972, leek de wet een stap vooruit. Hierdoor zou Stichting AAP uiteindelijk niet meer nodig zijn en zich kunnen opheffen. Deze hoop van Okko en Riga bleek een illusie. Na de invoering van de wet kwamen tot de dag van vandaag alleen maar meer dieren in het opvangcentrum terecht. Door de toename van het aantal verre reizen neemt het aantal souvenirs uit exotische oorden toe. Steeds meer mensen zijn – mogelijk onder invloed van

“(OUD-)MEDEWERKERS OVER AAP”
‘Ik weet nog goed dat groene baviaan Eric bij AAP kwam, begin jaren '80. In die tijd kwamen de jonge dieren die nog niet in een groep zaten, altijd in de theepauze bij de medewerkers zitten. Zo konden ze leren omgaan met het groepsleven. Eric ging dan altijd hélemaal uit zijn bol en zwierde door de keuken. Okko en Riga hadden ook een nest Yorkshire pups in de keuken. Moeder Yorkshire liet de kleintjes wel eens alleen, en dan kwam Eric meteen aangesneld om de pups allemaal een flinke tik te verkopen. Maar hij sloeg hierbij altijd dezelfde pup over: Nancy. Met Nancy ging hij heel lief om, trok haar voor zijn doen voorzichtig naar zich toe en ging dan beschermend over haar heen hangen. Zo ontzettend aandoenlijk. Okko en Riga hebben Nancy maar gehouden.’

prachtige dierenprogramma's op televisie – op zoek naar een bijzonder gezelschapsdier. Handelaren spelen daar handig op in. De opvangcentra in Nederland puilen uit met afgedankte en in beslaggenomen dieren. Ook Stichting AAP krijgt steeds meer aanvragen voor opvang. Hopelijk zorgen bewustwording van het publiek en een verscherpte wetgeving in de komende 30 jaar voor een daling van het aantal uitheemse dieren in Europa.

Imke de Jong

DONATEURS BEDANKT!

Zonder de trouwe steun van onze donateurs kan Stichting AAP niet bestaan. In de eerste jaren moesten we u soms zelfs opbellen als we de rekeningen niet meer konden betalen. En dan was er altijd wel iemand die zijn of haar donatie wat wilde vervroegen of verhogen. Dankzij uw steun is ontzettend veel dierenleed voorkomen of verholpen. Bedankt! Maar we moeten ook vooruit kijken. Het 30-jarig jubileum willen we vieren in het teken van de uitbreiding van onze quarantaine. Deze uitbreiding zal ruwweg 300.000 euro gaan kosten. De ziekenboeg moet dan meteen een aparte ruimte worden. In 1995 hoopten we dat het ministerie van Landbouw onze quarantaine zou betalen, maar slechts de helft van het bedrag werd overgemaakt. De ruimte werd daarom beperkt; quarantaine en ziekenboeg moesten worden samengevoegd. Nu groeit onze wachtlijst wegens een tekort aan quarantainecapaciteit, terwijl de herplaatsmogelijkheden sterk toenemen. Extra giften die we in het kader van het jubileum binnenkrijgen, zullen daarom in ons 'quarantainefonds' gaan.

David van Gennep

“(OUD-)MEDEWERKERS OVER AAP”
‘Ik kan me nog duidelijk de keren voor de geest halen dat we Riga 's ochtends vroeg tevreden maar vermoeid aantreffen. Ze had dan altijd een bepaalde uitdrukking op haar gezicht, waaraan je kon zien dat het een bewogen avond was geweest. Dan begon ze ons voorzichtig in te lichten over de puinhoop in de kas, want rolstaartbeer Arabella was weer los geweest. Arabella had in haar zoektocht naar interessante objecten van alles ondersteboven gehaald. Met veel geduld en overredingskracht had Riga Arabella weer in haar kooi weten te krijgen. Nou, dan mocht ze zeker voldaan zijn. Iedereen die wel eens een ontsnapte rolstaartbeer heeft moeten vangen, kan daar over mee praten!’

COLOFON uitgave Stichting AAP, Postbus 50313, 1305 AH Almere, telefoon 036 523 87 87, fax 036 538 42 40, e-mail info@aap.nl, internet www.aap.nl
eindredactie Tanya Wijngaarde aan deze special werkten mee David van Gennep, Imelda den Hartog, Imke de Jong, Riga Reussien foto's Sabine Joosten en Stichting AAP vormgeving Sandra van der Putten inkt gesponsord door Colbra Graphics drukwerk Drukkerij Stolwijk

